

Raimonds Vējonis

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godājamais ārlietu ministr! Ekselences! Ministri! Cienījamie kolēģi! Man ir grūti iedomāties Saeimas ārlietu debates bez skata uz Baltijas reģionu. Tāpēc **kā Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijas vadītājs vēlos nedaudz ieskicēt Asamblejas sasniegtos rezultātus un šī gada prioritātes.**

Latvijas interesēs nepieciešams daudz ciešāks Baltijas partnerības modelis, jo tas nozīmē resursu apvienošanu, rīcības koordinēšanu un sadarbību konkurences vietā. Vispilgtāk to raksturo mūsu sasniegumi, koordinējot sadarbību kopīgo veselības aprūpes projektu jomā, par ko arī šobrīd vēlos jūs informēt.

Pēc divu gadu aktīva darba kopā ar izpildvarām esam sasnieguši taustāmus rezultātus, uzsākot konkrētus sadarbības projektus veselības aprūpes jomā. Pirmkārt, kopīgi medicīnas iekārtu un medikamentu iepirkumi, otrkārt – kopīgi veselības aprūpes centri nozarēs, kurās ir nepieciešamas lielas finanšu un tehnoloģiskās investīcijas. Treškārt – medicīnas pakalpojumu koordinēšana pierobežas reģionos. Un ceturtkārt – Baltijai kopīga orgānu transplantācijas centra izveide. Šobrīd vislielākais progress ir sasniegts, koordinējot jautājumu par kopīgo vakcīnu iepirkšanu, kas tiks uzsākta 2013.gadā, tādējādi samazinot šo vakcīnu iepirkuma cenas visām Baltijas valstīm. Tomēr mums vēl ir jāveic virkne pasākumu, lai uzsāktu pārējos ieplānotos veselības aprūpes projektus, kas ļaus mūsu valstīm ietaupīt līdzekļus veselības aprūpes jomā. Man tiešām prieks, ka šodien Saeimā mēs apstiprinājām pirmajā lasījumā un noteicām steidzamību Iepirkumu likuma grozījumiem, kas paredz risināt problēmas ar kopīgiem iepirkumiem Baltijas reģionā.

Tai pašā laikā Baltijas Asambleja aktīvi iesaistās Eiropas Savienības lauksaimniecības un kohēzijas politikas plānošanā nākamajam finanšu periodam. Esam vērsušies pie Eiroparlamenta un Eiropas Komisijas par šiem

jautājumiem un arī no Asamblejas puses turpināsim lobēt Baltijas valstu intereses šajos jautājumos.

Vēlos piebilst, ka šajā gadā pastiprinātu uzmanību pievērsīsim Baltijas Ziemeļvalstu sadarbībai, koordinējot politiskos un tiesiskos pasākumus, lai uzlabotu sadarbību finanšu krīžu novēršanai vadībā un risināšanā. **Šī gada ārpolitikas ziņojums ir labāks nekā iepriekšējā gadā un tiešām ir daudz labu lietu izdarīts ārpolitikā.** Taču jāizsaka arī kāda kritika un ierosinājumi.

Pirmkārt, **es gribu izteikt nožēlu par divām lietām.** Diemžēl mans pēctecis - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs nespēj aizstāvēt vides aizsardzības intereses, tāpēc ziņojumā neparādās neviena ārpolitikas prioritāte par Latvijai un starptautiskajai sabiedrībai nozīmīgiem jautājumiem Baltijas jūras aizsardzībā un bioloģiskās daudzveidības vai klimata pārmaiņu problēmās. Tomēr tas būtu svarīgi īpaši šajā gadā, kad budžeta konsolidācijā esam ieplānojuši pārdot starptautiskajā tirgū nosacītās emisijas vienības, kur būs nepieciešama cieša sadarbība ar Ārlietu ministriju.

Otrkārt, diemžēl brīžiem ārlietu ministrs tiek nolikts muļķīgā pozā enerģētiskās ārpolitikas jautājumos, jo Ekonomikas ministrija bez normāli izstrādātām un izvērtētām enerģētikas attīstības pamatnostādnēm pati maldās enerģētikas labirintā, un rezultātā tiek piedāvāts Latvijai piedalīties visos enerģētiskajos projektos reģionā - gan Visaginas atomelektrostacijas projektā, gan sašķidrinātās gāzes termināla būvniecībā, gan slānekļa gāzes ieguvē. Tajā pašā laikā, nodrošinot 40 procentus atjaunojamo energoresursu īpatsvaru galapatēriņā 2020.gadā. Es uzskatu, ka Latvijai tas ir par dārgu.

Liels uzsvars ziņojumā tiek likts uz drošības jautājumiem un Eiropas Savienībā notiekošajiem procesiem. Bet ekonomiskā sadaļa nav izvēsta pietiekoši plaši. Mēs esam gatavi piedalīties daudzos ekonomiski svarīgos projektos, bet mēs neesam noteikuši prioritātes, neesam pateikuši, kādas ir Latvijas intereses enerģētikā, eksporta jomā un tā tālāk. Diemžēl bieži nozaru

ministriju līmenī Latvijas interešu aizstāvība notiek savstarpēji nekoordinējoties. Mums beidzot tomēr būtu jānosaka, kura institūcija ārpolitiski ir atbildīga par ekonomisko ārpolitiku.

Daudz plašāka uzmanība turpmāk, manuprāt, būtu jāpievērš arī pārrobežu sadarbības jautājumu stiprināšanai, jo īpaši Latgales reģionā. Ļoti būtiski nākamajā Eiropas Savienības fondu finansēšanas periodā saglabāt iespējas realizēt projektus pierobežā, turpinot Eiropas teritoriālās sadarbības programmu ar Igauniju un Krieviju, Baltkrieviju, kā arī kaimiņattiecību un partnerības instrumentu finansējumus, kas ir projekti ar Igauniju, Lietuvu, Baltkrieviju.

Vēl viena būtiska lieta, manuprāt, ir Latvijas interešu lobēšana. Neapšaubāmi, ir daudz pozitīvu piemēru – gan attiecībā uz Nilu Muižnieku, gan Normundu Popēnu, tomēr vēl ir daudz ko darīt, lai varētu lobēt Latvijas pārstāvju intereses, kandidējot uz svarīgiem amatiem Eiropas Savienībā un starptautiskajās institūcijās.

Noslēgumā es tiešām gribu teikt lielu paldies ārlietu ministram par šo ziņojumu, kurš, neapšaubāmi, ir saturīgāgs kā iepriekšējā gada ziņojums. Gribu pateikt paldies diplomātiem par to darbu, ko viņi dara ārzemēs un jo īpaši liels paldies ir mūsu jaunajai Latvijas vēstniecei Eiropas Savienībā Ilzei Juhansonei, kas mēģina sabalansēt tās intereses, kas ir šeit mums Latvijā un Eiropas Savienībā.